

דיוקן עצמי אמנות נשים פלסטיניות

صور ذاتية فن نساء فلسطينيات

أمينة المعرض: طال بن تسفى
تحريين: طال بن تسفى و ياعيل ليبر

تصميم: شريف واكد

ترجمة وتدقيق لغوي: سنان أنطون، أربى به
بوبن، خليل توما، راحل جوينس، أنطون
شلحات، يوريك فيرطة، كيرن غرين، نواف
عثامنة

تصوير استوديو: دان ليث

تتقدم أمينة المعرض بالشكر لكل من: سامرة
إسمير، إساف تسبيبور، مثار حسن، غبريشيلا
روبين، طالي روزين، محمد غنايم، شيلي كوهن،
هداس مؤور، لوسي ماير، سليمان منصوري،
عرain هواري

الإيداع القانوني: 541-6
الت رقم الدولي: 965-508-005-6
ISBN 965-508-005-6

٢٠٠١ ©

٢٠٠١ ©

حقوق الطبع محفوظة لطال بن تسفى
ولدار النشر أندلس

أندلس - دار للنشر
ص.ب. ٦١٥٣٠، تل أبيب ٥٣٠٣٦

andalus@andalus.co.il
www.andalus.co.il

andalus@andalus.co.il
www.andalus.co.il

لا يسمح بإعادة إصدار هذا الكتالوج أو أيٌّ جزءٌ
 منه، أو تخزينه في نطاق استعادة المعلومات، أو
نقله بأيٌّ شكلٍ من الأشكال، دون إذن مسبقٍ من
دار النشر

אין להעתיק, לשכפל, לצלם, להקליט, לאחסן
במאגר מידע או להפיץ ספר זה או קטעים
ממנו בשום צורה ובשום אמצעי, אלקטרוניו,
אופטי או מכני (לרבות צילום והקרלה)
לא אישור בכתב מהמחזאים לאור.

على الغلاف:
جمانة أميل عبود (بدون عنوان) ١٩٩٩
قماش، تطريز، تصوير وحجر، ٣٠ × ٢٥ سم

על העטיפה:
ג'ומאנה אAMIL עבוד (לא בכתובת) 1999
בד, תחרה, צילום ואבן, 30 × 25 ס"מ

تم نشر هذا الكتالوج بالاشراك مع جمعية
هاجر، وبدعم من الاتحاد الأوروبي

"ديوكن عجمي" يوcea لأور בשיתוף عموم
הגר, ובתמיית האיחוד האירופي

דיוקן עצמי

אמנות נשים פלסטינית

صور ذاتية

فن نساء فلسطينيات

أمينة المعرض: طال بن تسقي

אוצרת: טל בן צבי

andalus

פתח דבר	7
טל בן צבי	
העולם, העצמיות והגוף: נשים חלוצות באמנות הפלסטינית כמאל בולאטה	9
לדמות את פלסטין כאמא-מולדה טינה אלמלחיה-שרול	49
דיקון עצמי אמנות נשים פלסטיניות טל בן צבי	67
صور ذاتية فن نساء فلسطينيات טל בן تسפי	67
المعرض: ٩٠ ايمان أبو حميد ٩٦ فاتن فوزي نسطاس ١٠٢ منار زعبي ١٠٨ أحلام شibli ١١٤ سهير اسماعيل فراج ١٢٠ جمانة إميل عبود ١٢٦ حنان أبو حسين ١٣٢ منال مرقص ١٣٨ عايدة نصر الله	٩٠ ٩٦ ١٠٢ ١٠٨ ١١٤ ١٢٠ ١٢٦ ١٣٢ ١٣٨
התערוכה: 90 אימאן أبو חמید 96فاتن פאווי נסṭאס 102מנאר זעבי 108אחלם שיבלי ¹ 114סוהיר אסמאעיל פראג' 120ג'זמאנה אAMIL עבוד 126חנאן أبو חוסיין 132מנאל מורקוס 138عاידה נסראלה	90 96 102 108 114 120 126 132 138

פתח דבר

مدخل

يتناول معرض «صور ذاتية» أنماط تمثيل فن نساء مبدعات في واقع فلسطيني متغير ومتنوع. إنها محاولة لاستطلاع الحيز الحميمي لنساء مبدعات، طرق تعريفهن لهويتهن، والحيز الثقافي الذي يعملن ضمنه؛ كل ذلك بالارتباط مع مصطلح «صور ذاتية».

يضم المعرض بداخله جسما واحدا من الفن الفلسطيني الذي يشمل أعمال تسع فنانات فلسطينيات من جانبي الخط الأخضر، وأيضا الفن الفلسطيني في المنفى عن طريق مقابلين لكمال بلاطة وتينا الملحي شيرويل الواردين في مسيرة المعرض. يعرض مقال الفنان التشكيلي والباحث الفني المعروف، كمال بلاطة، لأعمال ثلاث فنانات فلسطينيات رائدات، أما تينا الملحي شيرويل، الفنانة والباحثة في الفن الفلسطيني، فتتناول موضوع تمثيل النساء في الفن الفلسطيني. هذان المقالان يوسعان أعمال الفنانات المشاركات في إطار العمل الفني الفلسطيني.

كان من المفترض أن يفتتح معرض «صور ذاتية» في الواسطي، مركز الفنون في القدس الشرقية، في تشرين الأول عام ٢٠٠٠، وفي جاليري عامي شطاينتس في تل أبيب، وكذلك في المركز الدولي في بيت لحم. لقد حالت انتفاضة الأقصى دون افتتاح المعرض الأمر الذي أدى إلى تأجيل جميع المعارض إلى أجل غير مسمى. وهكذا فإن الكيان الوحيد لمعرض «صور ذاتية» هو من خلال هذا الكتاب.

العمل الفني هو فعل سياسي. وهو يرتبط بخروج الفنانة من الحيز الخاص وعرض النتاج الفني على الحيز العام. يصبح هذه الفعل محدودا بسبب واقع الاحتلال. وليس لنا إلا أن نأمل بأن يتغير هذا الواقع في المستقبل، و تستطيع الفنانات عرض أعمالهن الفنية في الفضاء الذي يعملن ضمنه.

طال بن تسفي

أمينة المعرض

التعروفة "ديوكن עצמי" עוסקת באופןي הייצוג של נשים יוצרות במציאות פלטינית משתנה ורבת-פנימ. זהו נסיוון לבחון את המרחב האינטימי של נשים יוצרות, את הדריכים שבחן הן מגדירות את זהותן, ואת המרחב התרבותי והאמנותי שבו הן פועלות; וכל זאת ביחס למונח "דיוקן עצמי".

التعروفة מציגה גוף אמנויות פלטיני אחד, הכוללת את עבודותיהן של תשע אמניות פלטיניות שני עבריeko הירוק, ודרך המאמרים בקטלוג – גם את יצירותם של אמניות ואמנים פלטיניים בגלות. מאמרו של האמן וחוקר האמנויות הפלטיני הוותיק, כמאל בולאתה, המספר על פעילותן של שלוש אמניות פלטיניות פורצות-דרך לאורך המאה الأخيرة, ומארה של חוקרת האמנויות הפלטיניות, טינה אלמאלחי-שרוول, הדנה ביצירוג האשה באמנות الفلسطينية, מקימים את יצירתן של האמנויות המשותפות בتعروפה מכלול היצירה الفلسطينية.

التعروفة "ديوكن עצמי" אמורה הייתה להיפתח ב"אלואאטי", מרכז לאמנות בירושלים המזרחי, באוקטובר 2000, ולאחר מכן להיות מוצגת בגלריה עמית שטייניץ בתל-אביב ובמרכז הבינלאומי בית-לחם. אירועי אנטיפאדת אלקצ'א מנעו את פתיחת التعروפה, וכל התعروפות נדחו למועד בלתי-ידוע. כך, הקיום היחיד של التعروفة "ديوكن עצמי" הוא בספר זה.

עובדת האמנויות היא מעשה פוליטי הכרוך ביציאה מהמרחב הפרטני ובהציגו למרחב הציבורי. בתعروפה זו במיוחד, מרחב זה מוגבל בשל מציאות הקיוש הנוכחית. אין אלא לקות כי בעtid תשתנה מציאות זו, וכי האמניות תוכלנה להציג את עבודותיהן קודם כל מרחב בו הן חיות ופועלות.

טל בן צבי

aucrata@hot.com

